

det sig gøre selv i smaa Hjem at faa den tiltrængte sagkyndige Hjælp. Jordemødrene er veluddannede, og det er antagelig de gennemgaaende bedst uddannede, som nedsætter sig i Hovedstaden, Sygekasserne yder Lægehjælp til deres Klientel, og Fødselsstiftelsen sender fra sin Poliklinik gratis Lægehjælp til enhver ubemidlet fødende, som maatte begære det, men om end selve den sagkyndige Hjælp kan faas, bøder det ikke paa de tilstedeværende Mangler ved Forholdene. Ved at give Adgang til et Fødehjem for de fødende fra meget smaa Hjem vilde man ikke alene opnaa bedre Forhold, mindre Sygelighed under selve Fødselen og Barselsengen, men Følgesygdommene vilde ogsaa derved indskrænkes. Naar Uheld støder til, hvilket lettere sker under private Forhold i de smaa Hjem end paa en Fødselsstiftelse, vil Arbejdsevnen hos den vedkommende Kvinde kunde indskrænkes betydeligt, saaledes at hun bliver arbejdsudygtig netop i de Aar, i hvilke hendes Børn og hendes Hjem trænger i allerhøjeste Grad til hendes Kræfter, og denne Arbejdsudygtighed kan gaa over til en vis Invaliditet, som endogsaa kan kræve gentagne Hospitalsophold, hvis Sygdomstilfældet er noget mere fremtrædende. For Børnernes Vedkommende vil det utvivlsomt bevirke ringere Dødelighed under selve Fødselen, hvis denne foregaar paa en Fødselsstiftelse, hvor de modtager en kyndig og omhyggelig Pleje i den første, allermodtageligste Periode af deres Liv. Mødrene vil her lettere kunne vænnes til en rationel Diegivning end i Hjemmet, hvor den kyndige Hjælp mangler, og dette maatte utvivlsomt betegnes som et Plus, i alt Fald for den kommende Slægts Sundhedstilstand.

Det første danske Fødehjem udenfor København, Frederiksberg Fødehjem, oprettedes paa Initiativ af Professor Howitz med det Formaal at yde gratis Hjælp under Fødsel og Barselseng til Koner fra de smaa Hjem. Det har utvivlsomt gjort megen Gavn, skønt det kun er beregnet til at kunne modtage ca. 180 Patienter, af hvilke endda kun omtrent Halvdelen stammer fra de ubemidlede Hjem. Landets 3die Fødselsstiftelse, Fødeanstalten i Jylland, er beliggende i Aarhus og er betydeligt større, idet den er beregnet paa 500 fødende aarlig. Af disse er omtrent Halvdelen gifte, og den modtager fødende fra hele Jylland. I den sidste

Tid før Krigens Udbrud var der Planer oppe om Oprettelse af en Fødselsstiftelse i Aalborg for den nordlige Del af Jylland og en i Odense for Fyn. Planerne kom ikke til Udførelse, kom ikke engang offentlig frem, men det maatte vel anses for givet, at naar disse Planer kommer til Udførelse, vil de paagældende Stiftelser være beregnede paa at modtage gifte lige saa vel som ugifte fra de vedkommende Landsdele.

Da hun for nogle Maaneder siden i Forsamlingen fremsatte den For-
mening, at Københavns Kommune burde oprette en Fødselsstiftelse eller et Fødehjem, for at ogsaa de gifte Kvinder kunde faa Adgang til at føde udenfor Hjemmet, naar Forholdene maatte gøre det ønskeligt, gjorde Borgmesteren for 2den Afdeling opmærksom paa, at man forskellige Steder i Udlandet, f. Eks. i Stockholm, har saadanne Fødehjem, hvor gifte Kvinder optages i stort Omfang, og heri havde Borgmesteren fuldkommen Ret. Adskillige Steder i Udlandet findes Stiftelser, der i samme Udstrækning modtager gifte og ugifte fødende; saaledes optages der i Tysklands og Frankrigs talrige Fødselsstiftelser overordentlig mange gifte Kvinder.

I Stockholm, som Borgmesteren særlig nævnte, findes der, foruden en mindre privat Stiftelse, 2 store Fødselsstiftelser, som er Undervisningsanstalter henholdsvis for Jordemødre og Læger. I disse fandt der i Aaret 1914 6750 Fødsler Sted mod knap ca. 3000 paa Københavns eneste Fødselsstiftelse, og paa Sverrigs samtlige Fødselsstiftelser foregaar der ca. 13,000 Fødsler om Aaret. Der findes nemlig Fødselsstiftelser i flere andre svenske Byer: i Lund og Upsala, hvor de hører til Universiteterne, i Göteborg i Forbindelse med en stor Jordemoderskole, men ogsaa i følgende mindre Byer: Linköping, Norrköping, Karlskrona og Gefle, og endelig findes der i Malmø en stor tidssvarende, ny indrettet Stiftelse. Ved alle disse svenske Fødselsstiftelser gælder uden Undtagelse samme Regler for Optagelse af gifte og ugifte. Hun havde i Sommer Lejlighed til at drøfte Spørgsmaalet med nogle svenske Læger, som er særlig kyndige i offentlig Medicinalforvaltning. De ansaa den Tanke for ganske absurd, at de gifte Kvinder ifølge de gældende Statutter skulde have en mindre gunstig Stilling end de ugifte med Hensyn til Indlæggelse

paa et offentligt Fødehjem. De kunde slet ikke fatte, at en Fødselsstiftelse, udelukkende fordi vedkommende var gift, kunde afvise en Kvinde, som trængte til og anmode om Optagelse, naar der ikke engang i samme By fandtes en anden Fødselsstiftelse, hvortil hun kunde henvises. De kunde overhovedet ikke tænke sig, hvorledes en By som København kunde undvære en Fødselsstiftelse, der optog gifte Kvinder. De svenske Fødselsstiftelser fører i Almindelighed ikke Statistik over Antallet af gifte og ugifte fødende, ligesom Københavns kommunale Hospitaler ikke interesserer sig for en Statistik over, hvorvidt de indlagte Abortpatienter er gifte eller ugifte. Hun kunde dog eksempelvis nævne nogle Tal, som viste, at ikke blot teoretisk, men ogsaa praktisk har de gifte og ugifte fødende i Sverrig samme Rettigheder. I Stockholms største Fødselsstiftelse, Allmänna Barnbördshuset, fødte i 1915 1535 gifte og 1452 ugifte, og i Göteborgs Fødselsstiftelse, den største udenfor Hovedstaden, fødte 1318 gifte og 668 ugifte. I Sverrigs mindste Fødselsstiftelse, i Karlskrona, fødte samme Aar 160 gifte og 60 ugifte. En af Malmø Stadsfuldmægtige, der nylig aflagde Besøg hos Københavns kommunalbestyrelse, meddelte hende, at Malmø Fødselsstiftelse er saa stor, at omtrent Halvdelen af Fødslerne kan foregaa der, men han tilføjede: Vi holder paa med Udvidelse, saaledes at der skal blive Plads til alle Byens Fødsler. I Norge findes der kun Fødselsstiftelser i de 3 store Byer: Christiania, Bergen og Trondhjem, men Tendens i Retning af at udvide, saa at der bliver Plads til alle, er oppe, og i de 3 norske Fødselsstiftelser optages gifte og ugifte Kvinder paa samme Betingelser; i ingen af Byerne er Forholdet det, at de gifte og ugifte ikke har samme Rettigheder. Hun nævnte dette for at vise, at den Opfattelse gør sig saa udpræget gældende i vore Nabolande, at man bør yde de gifte Kvinder Støtte ved at give dem Adgang til Optagelse paa et Fødehjem, naar de ønsker det, og naar i det hele taget deres Forhold gør det ønskeligt, for at Fødselen kan foregaa under mere betryggende Forhold.

